

ASOCIAȚIA TINERILOR CREȘTINI ORTODOCȘI CLUJ

Coperta: Ovidiu MURARU

Tehnoredactare: Nicolae-Dragoș KERÉKES

Lectura: Lorena SACALÎȘ

Mulțumim celor care au conlucrat la apariția cărții: Anamaria
Călugăr, Oana Băilă, Andrei Zangăr, Andrei Toșa și Andreea Lup

Icoana reprodusă pe copertă este realizată de
diac. Nicolae BĂLAN

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Cuvioasa Parascheva : viața, minunile, acatistul / tipărită cu

binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Andrei, Arhiepiscopul
Vadului, Feleacului și Clujului și Mitropolitul Clujului, Maramureșului
și Sălajului ; ed. îngrij. de Radu Copil. - Cluj-Napoca : Renașterea, 2017
ISBN 978-606-607-210-6

I. Copil, Radu (ed.)

2

© Editura Renașterea, 2017

Piața Avram Iancu, nr. 18

400117 Cluj-Napoca

jud. Cluj

România

www.renasterea-cluj.ro

tel.: 0264-599649

e-mail: editura_renasterea@yahoo.com

Cuvioasa Parascheva

Viața Minunile Acatistul

Tipărită cu binecuvântarea ÎPS Părinte

ANDREI

*Arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului și
Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului*

Ediție îngrijită de Radu Copil

Cluj-Napoca, 2017

CUPRINS

Viața Cuvioasei Parascheva.....	5
Mînnurile Cuvioasei Parascheva.....	13
Acțiunile Cuvioasei Parascheva.....	73
Bibliografie.....	95

VIAȚA CUVIOASEI PARASCHEVA

Cuvioasa Parascheva s-a născut în prima jumătate a secolului al XI-lea, în satul Epivata, astăzi Selimpașa, o localitate din Turcia. Sfânta Parascheva avea un frate, pe care îl chema Eftimie. Acesta va ajunge mai târziu episcop și sfânt izvorător de mir. Sfântul Eftimie este pomenit în calendarul grec la data de 5 mai.

Părinții fericitei erau creștini, de neam bun și bogați. Tatăl lor, Nichita, a murit pe când copiii aveau doar câțiva ani, iar mama, al cărei nume era Sofia, a fost cea care s-a îngrijit de educația lor. Nu avem informații legate de școlile pe care le-a urmat Cuvioasa Parascheva, dar cu siguranță nu i-au fost străine școlile cunoscute ale vremii din Constantinopol. Satul ei natal se afla la numai 50 de km de capitala Imperiului Bizantin.

Sfânta Parascheva obișnuia să meargă împreună cu mama sa la biserica Preacuratei Născătoare de Dumnezeu. Odată, pe când avea zece ani și se afla în biserică la slujbă, a auzit cuvintele Evangheliei: „Cel ce voiește să vină după Mine, să se lepede de sine și să-și ia crucea și să-mi urmeze Mie” (Marcu 8, 34). Cuvintele

Mântuitorului au pătruns adânc în inima și mintea fetei Parascheva și, de îndată ce a întâlnit un sărac, a schimbat cu el hainele ei bune și frumoase. Venind acasă în haine sărăcicioase, mama ei nu a fost deloc încântată de isprava Paraschevei. Nici muștrările și amenințările mamei, nici gura lumii, nu au putut să zăvoarească iubirea de săraci a Sfintei Parascheva. În repetate rânduri, Cuvioasa dăruia celor săraci din hainele și lucrurile sale, dând dovadă de multă milostivire și smerenie.

Pe când avea numai cinsprezece ani, Dumnezeu a îngăduit ca mama sfintei să treacă la cele veșnice. Moștenind o mare avere de la părinți, tânăra Parascheva a dăruit celor neajutorați partea ei de moștenire. Apoi, s-a îndreptat spre Constantinopol, să se închine la moaștele sfinților și să caute povățuire duhovnicească.

De acolo a mers pe jos la o mănăstire închinată Născătoarei de Dumnezeu, în Heraclea Pontului, astăzi Eregli, unde a rămas vreme de cinci ani, ducând o viață de asceză aspră, la anii tinereții ei: stăruia în rugăciuni, ajuna îndelung, se pocăia cu lacrimi zi de zi, se înfrâna continuu de la mâncăruri, petrecea nopțile în privegheri, dormea pe pământ și multe alte nevoințe, pe care Sfânta Parascheva și le-a asumat cu bucurie, de dragul Mirelui Ceresc.

Având dragoste multă față de Domnul nostru Iisus Hristos, Cuvioasa Parascheva avea marea râvnă de a se închina la Sfintele Locuri. Așadar, Sfânta a pornit într-o călătorie spre Ierusalim, unde avea să se închine la Mormântul cel de viață dătător și la celelalte locuri sfinte legate de viața Mântuitorului.

Având mare bucurie și mulțumire sufletească de pe urma pelerinajului, Sfânta Parascheva s-a dus în pustia Iordanului și, aflând o mănăstire de fecioare, și-a continuat acolo viața îngerească. Ca băutură, avea puțină apă de izvor, ca așternut avea o rogojină, iar ca îmbrăcăminte avea o haină zdrențuroasă. Cântarea duhovnicească îi era pe buze neîncetat, iar lacrimile inimii curgeau șiroaie. Peste toate aceste nevoințe, înflorea dragostea, iar vârful bunătaților, care este smerita cugetare, le cuprindea pe toate acestea.

La vârsta de douăzeci și cinci de ani, i s-a arătat un înger care i-a spus să lase pustia și să se întoarcă în patria sa, căci este voia lui Dumnezeu să își lase acolo trupul pământului, iar sufletul să treacă din această lume la viața cea veșnică, pe care mult a iubit-o.

În drum spre casă, în timp ce călătorea pe o corabie, s-a stârnit o furtună puternică, încât toți credeau că vor pieri înecați. Sfânta Parascheva nu și-a pierdut nădejdea în Dumnezeu și, pentru

rugăciunile ei, corabia a ajuns cu bine la țarm.

În Epivata, Sfânta Parascheva s-a implicat în numeroase activități filantropice, sporindu-și virtutea milostivirii după învățătura Bisericii, ajutând pe bolnavi, văduve, orfani, suferinzi și săraci.

După doi ani, epuizată de nevoință și suferință, Sfânta Parascheva, la numai douăzeci și șapte de ani, a adormit întru odihna dreptilor. A fost înmormântată la malul Mării Marmara, aproape de Kalicrateia, astăzi Mir Marsinan.

După câțiva ani, lângă mormântul Cuvioasei Parascheva a fost îngropat trupul unui marinar adus de valuri la mal. Când localnicii au săpat groapa, au dat de trupul neputrezit al Sfintei, dar, fără să-i dea vreo importanță, au pus trupul urât mirositor al marinarului în mormântul ei.

Sfânta Parascheva s-a arătat în vis unui bărbat evlavios, al cărui nume era Gheorghe, fiind el unul dintre cei care au săpat groapa corăbierului, și i-a zis: „Ridicați trupul acesta și-l îndepărtați, căci fiind roabă a lui Hristos, nu pot suferi întunericul și necurăția”. Socotind visul a fi unul obișnuit, acesta l-a trecut cu vederea, însă Sfânta i s-a arătat a doua și a treia oară, cerând insistent îndepărtarea trupului necurat.

Astfel, trupul nestruciat și frumos mirositor al Cuvioasei Parascheva a fost dezgropat de către Gheorghe și alți săteni. Inițial, preotul paroh a vrut să îngroape trupul Sfintei în cimitirul satului, dar acesta s-a arătat a fi făcător de minuni. Atunci, preotul l-a informat pe patriarhul Constantinopolului Mihail Cerularie (1043-1058), care a hotărât ca moaștele Sfintei Parascheva să fie așezate în Biserica „Sfinții Apostoli Petru și Pavel”, unde au stat vreme de două sute de ani.

Când Mitropolia de Târnovo a fost ridicată la rang de Patriarhie, în anul 1238, sfintele moaște au fost mutate la Târnovo și apoi, când orașul a fost distrus de Baiazid Ilderim în anul 1393, au fost strămutate la Vidin, unde au stat cinci ani. De aici, moaștele Cuvioasei Parascheva au fost duse la Belgrad, unde au ajutat mulți credincioși să se apropie de Dumnezeu și să primească tămăduiri.

În 1521, turcii au ocupat Serbia și au luat moaștele, așezându-le în palatul sultanului de la Constantinopol. Patriarhia Ecumenică nu putea accepta ca moaștele să stea într-un palat al nelegiuirilor, știut fiind faptul că sultanii aveau haremurii, și, de aceea, a răscumpărat moaștele Sfintei de la turci cu suma de 12000 de ducați de aur. Un alt motiv care a stat la baza răscumpărării a fost pericolul distrugerii

moaștelor de către slujitorii palatului din cauza multelor minuni ce se săvârșeau prin ele și datorită cărora mulți se întăreau în credința creștină.

Patriarhul Teolipt I (1513-1522) a așezat moaștele Cuvioasei Parascheva în Catedrala Patriarhală, unde au rămas până în anul 1586. În acel an, Catedrala a fost transformată în moschee, iar moaștele au fost duse în Biserica din Vlaherne, apoi în Biserica „Sfântul Dimitrie” (1597) și în cea a „Sfântului Gheorghe” (1601).

În cele din urmă, în anul 1641, Patriarhia Constantinopolului, aflându-se în imposibilitatea de a plăti birul anual impus de Poarta Otomană, prin patriarhul Partenie I (1639-1644), a dăruit moaștele Sfintei Parascheva domnitorului Moldovei Vasile Lupu (1634-1653), în semn de mulțumire pentru plățirea datoriilor față de Poarta Otomană, pe care le acumulasera Patriarhiile de Constantinopol și Ierusalim de mai mulți ani.

Iată ce zice Dimitrie Cantemir, domnitorul Moldovei: „Sultanul Murad al IV-lea a dat voie domnitorului Moldovei, Vasile, să mute sfintele ei moaște din Biserica patriarhală a Constantinopolului; că, din înseși veniturile sale, a plătit peste 260 de pungi de aur. Însă, fiindcă la turci este interzis a strămuta mort

peste trei mile, afară de trupul sultanului, a cheltuit peste 300 de pungi la Poarta Otomană, ca să ia voie pentru strămutarea sfintelor moaște și ca să ia poruncă către un Capugibașa, să le însoțească în Moldavia. Toată povestirea aceasta a strămutării acesteia este zugrăvită pe peretele de amiazăzi al Bisericii Sfinților Trei Ierarhi, unde se află sfintele ei moaște. Între alte lucruri se înfățișează acolo și Capugibașa cu ofițerii lui mergând la petrecerea sfintelor moaște.

Această strămutare a fost a treia. Iar binecinstitorul și de Hristos iubitorul și cu mila lui Dumnezeu stăpân al nostru și domnitor a toată Moldavia, Vasile Ioan Voievod, de acasă ieșind cu evlavie și cu tot sufletul primind această neprețuită visterie, potrivit le-au pus și le-au păstrat în cea nouă zidită biserică a Sfinților Trei Ierarhi în anul 1641”.

Astfel, în ziua de 13 iunie 1641, mitropolitul Varlaam, în prezența domnitorului Vasile Lupu, a primit moaștele Sfintei Parascheva, pe care le-a așezat în Biserica „Sfinții Trei Ierarhi” din Iași, ctitoria domnitorului. Moaștele Cuvioasei au început să facă minuni încă din momentul sosirii în Moldova. În „Sfaturile și memoriile” sale, scrise începând cu anul 1642, preotul grec Synadinos din Serres descrie pe larg aducerea moaștelor Sfintei Parascheva la Iași și adaugă: „în acea zi s-a făcut mare sărbă-